

BOEDDHISME

Rotterdam, 12 januari 1982

Goedenavond vrienden. We zijn niet alwetend of onfeilbaar. Geen bepaalde invloeden dus en we vinden het heel erg prettig wanneer u zelf nadenkt, dus ook geen politieke invloeden. Wat u ervan maakt, dat moet u zelf weten. Wat wij proberen u te brengen, is de waarheid, zoals wij die zien, de feiten zoals wij die kennen.

We zouden ons wel eens kunnen vergissen, maar we proberen het te voorkomen. En we hopen dus dat u zult proberen om mee te denken en aangezien ik geen specifieke onderwerp in gedachte heb voor dit eerste deel van de avond, zou ik graag van u een onderwerp hebben, waar we mee kunnen beginnen. Dus geen al te simpele vragen, want anders wordt het helemaal alleen maar vragen beantwoorden. Wie?

❖ *Boeddhisme.*

Boeddhisme. Nou, dat is wel aardig.

❖ *De relatie van het boeddhisme t.a.v. de hele samenleving.*

De relatie is erg moeilijk. Want er zijn zoveel verschillende samenlevingen als het ware.

❖ *En de menselijke.*

Laten we beginnen met dit te stellen: het boeddhisme is in feite een ontwikkeling van het hindoeïsme. In de hindoeleer kennen we een veel godendom. We kennen allerhand derwisen en derwa's. Kleine goden zelfs, die tussen de mensen rondgaan.

Daardoor krijg je een heel sterk inspelen toch wel op de tegenstellingen tussen de vredes van bepaalde goden. De celibatie van prins Siddharta, dat herkent u zelf. Hij zou geboren zijn onder bijzondere voortekenen, maar dat horen we zo vaak. Hij is in ieder geval opgegroeid aan een hof, dat staat wel vast. En men vertelt dat hij drie maal een ontmoeting had; met het lijden, met de ziekte en de dood, wanneer hij eens buiten het paleis was en dat 'ie daardoor eigenlijk op zoek is gegaan.

Wanneer je de aard van het boeddhisme wilt doorgronden, dan moet je juist die omzwervingen van prins Siddharta, moet je eigenlijk een klein beetje in je herinnering roepen. Want deze jongeman was niet ineens de grote ingewijde, de werkelijke Boedha. Hij was eenvoudig een zoeker, zoals er zovelen in India zijn. Hij is de leer geweest bij allerhand magiërs, bij bagwans, of hoe ze verder ook

mogen heten. Hij heeft gedaan aan yoga en heeft allerhand filosofieën leren kennen. En geen daarvan gaf hem vrede.

En dan mogen we rustig al die verhalen over de meditatie onder de balaboom, de bescherming van de koningsslang, al die verhalen, die zo mooi zijn, de strijd met Maya de Bittere bijvoorbeeld, mogen we rustig vergeten.

Deze dingen zijn symbolieken, die zijn kennelijk later aan de verhalen toegevoegd. Iets meer in de richting van de werkelijke meester, ligt wel zijn verachting voor alle pogingen om het bovennatuurlijke om te kopen. Hij probeert een weg te vinden voor de mens zijn, een weg, die gebaseerd is op het aanmoedigen van bepaalde kwaliteiten. En hij ziet aan het einde daarvan in feite een opgaan in het geheel. Nirwana is een toestand, waarin je zijnde niet bent. Het boeddhisme is dus in wezen eigenlijk niet actief. Het is niet repressief, het probeert niet anderen te bekeren. Het heeft een zeer grote verdraagzaamheid, het maakt het voor ons natuurlijk erg sympathiek. Maar aan de andere kant is het langzaam maar zeker een geloof geworden van filosofen.

Ik wil niet zeggen dat er géén grote denkers zijn voortgekomen uit het boeddhisme. Integendeel. Maar wat zou je ook kunnen zeggen van het christendom, dat kun je ook zeggen van de islam. Het heeft bijgedragen tot wetenschappelijke ontwikkelingen zelfs. Ook dat kun je van de wereldgodsdiensten wel degelijk beweren.

Wanneer je dus de vraag stelt: wat betekent een boeddhisme in deze dagen voor de samenleving, dan wordt het een beetje moeilijk. Aan de ene kant zit in veel boeddhisme iets van het fatalisme dat je krijgt, wanneer je gelooft in de reïncarnatieleer en het feit dat wat je vandaag tekort komt, je morgen toch wel gegeven wordt.

Aan de andere kant is er natuurlijk wel de rust die je hebt, de mogelijkheid om met het heden te werken. Want het gaat niet om de wereld, het gaat om jezelf. En het belangrijkste van allemaal is misschien wel het begrip voor de vele verschillende verschijningsvormen, die wij menen te zien van onze wereld zonder dat we het werkelijke wezen doorgronden. Een van de bekendste gelijkenissen van de Boeddha is die welke hij vertelt aan Ananda, zijn leerling. Hij vertelt deze: er komt een koning met een olifant. En ze komen via blinden aan. Die vragen aan die koning: wie is hier? Dan zegt 'ie: dat ben ik met m'n olifant. En daarop gaan ze voelen en de een, die krijgt de staart te pakken, de ander, die krijgt de slurf te pakken, en de ander, die krijgt een poot te pakken. En zo staan ze onder elkaar later te twisten wat een olifant is. De een zegt: het is een ruwe rechte zuil, de ander zegt: het is een bijna een slang, de ander zegt: het lijkt meer op de borstel van een of andere zwieperd. En daarmee is, geloof ik, de betekenis van het boeddhisme voor deze tijd en voor de mensheid als geheel nog wel het beste gekenschetst.

U leeft in een wereld, waarin men voortdurend bezig is te vechten over wat beter is, bijvoorbeeld: wat is beter, communisme of kapitalisme? Ik denk dat voor allebei wel iets te zeggen is. Het kapitalisme kent uitbuiting, dat is een fout. Maar het communisme kent weer een bureaucratie, die tot gelijksoortige resultaten voort en dat is ook fout. Wanneer ze iets van elkaar zouden leren, dan zouden ze misschien samen een systeem kunnen maken, waarin niet meer rijkdom de wereld beheerst zonder meer, maar waarin ook niet bekwaamheid wordt onderdrukt ten koste van een middelmaat, die zich weer handhaaft. Dan zou je terecht kunnen komen in een wereld, waarin iedereen krijgt wat 'ie verdient, maar

gelijktijdig niet de mogelijkheid heeft bezittingen opeen te stapelen en die dan aan zijn kinderen na te laten om die te verkwisten en gelijktijdig ánderen uit te buiten om daaruit de winst te maken.

Een olifant is een geheel, de mensheid is een geheel. En wanneer je gaat begrijpen dat oost en west uiteindelijk allebei bestaan uit mensen. Wanneer je begrijpt dat liefde hetzelfde is of je nu terecht komt in een kraam in Zuid-Afrika, in een Eskimodorp, in het noorden of het zuiden van Rusland of ergens in de USA of mijnentwege in Buenos Aires.

Wanneer je gaat begrijpen dat de méns met zijn menselijke gevoelens, met zijn menselijke strijd, ondanks alles hetzelfde is, dan zou je voor het eerst begrijpen wat de Boeddha bedoelt wanneer 'ie zegt dat we onze éigenschappen, onze kwalitéiten moeten ontwikkelen, dat wij recht aardig moeten enz. enz. Want wat zegt hij in wezen? Hij zegt: u moet afstand doen van onze opvatting dat wij beter zijn dan een ander. U moet afstand doen van het denkbeeld dat wij andere réchten bezitten dan een ander. We moeten afstappen van het denkbeeld dat we iets van een ander moeten vrágen of we moeten proberen tegenover die ander toch rechtvaardig te blijven. En op deze wijze, ja, zou ik zeggen: zou er nog veel te leren zijn.

Wanneer ik het niet ben, maar word ik misschien even gemeen voor degene die het boeddhisme voorstaat, wanneer niet in het boeddhisme zelf zich eveneens zoveel verschillende sekten en verschillende richtingen hebben ontwikkeld dat je vaak kunt zeggen dat vaak de boeddhisten elkaar nog erger om de oren slaan dan de christenen onderling. En dat wil wat zeggen, geloof me.

De grote fout is, geloof ik, dat we altijd weer fout lopen in sektarisme. Zelfs een groep als deze. Er zijn mensen bij die zeggen: ja, maar wij zijn toch bevóórrecht, wij krijgen deze leringen. U bent helemaal niet bevoorrecht, want het meeste had u zelf ook ánders kunnen leren.

Men zegt: ja, maar dat contact met de geest, dat is voor mij de waarheid. De waarheid is ondermeer het contact met de geest, maar het gaat meer om andere dingen. Je bent niet méér dan een eenvoudige gelovige en ook niet minder. Je denkt anders, je ziet een ander stukje van de werkelijkheid. Maar de werkelijkheid omvat álles, die omvat de gekste dingen van bij wijze van spreken de economie tot de goddelijke openbaring toe. Dat hoort er allemaal bij.

Er zijn op Ceylon een paar kloosters, waarin deze leer zich langzaam ontwikkeld heeft, deze boeddhistische leer, opdat een denkwijze, waarbij men zegt: ik weet zo weinig zeker. Waarom zal ik praten over een hiernamaals, wanneer ik niet ineens in staat ben hier goed te leven. Waarom zou ik vechten met een ander. Ik wil met hem van gedachten wisselen, natuurlijk, maar ik wil niemand bekeren, ik wil me ook niet laten bekeren, ik wil leven naar het beste begrip dat er in me leeft.

En natuurlijk heel erg vervelend. Want er zijn een hele hoop mensen, die zeggen: ja, maar ik weet het. Er zijn mensen, die uitroepen dat joden een bijzonder uitverkoren geslacht zijn. En misschien is het waar, maar als u kijkt wat ze ervoor krijgen, dan kun je alleen maar hopen dat jij het níet bent.

En er zijn mensen, die uitroepen dat joden het meest verwerpelijke ras zijn op aarde, ja, ook niet nodig. U denkt dat het voorbij is, maar het is niet voorbij.

Die mensen, die weten ook gewoon niet wat het verschil is tussen een jood en een gewoon mens. Weet u wat het verschil is? Dat ze op een ándere manier leren leven. Dat ze voor de rest precies zo zijn als ieder ander. Dat ze dezelfde talenten

hebben, die andere mensen hebben, maar ze vaak beter gebruiken. Er zijn mensen die uitroepen dat al die zwarten, die moesten eigenlijk maar eens verdwijnen. Kun je je iets krankzinnigers voorstellen?

Die mensen hebben een andere mentaliteit misschien - op bepaalde punten zeker - ze hebben een andere manier van leven gehad. Zo zullen ze ook andere dingen eten dan u en ze zullen waarschijnlijk ook op een andere manier feestvieren dan u het doet, maar maakt dat nou verschil uit? Wanneer het erop aankomt, zijn het mensen, die net zo goed kunnen leiden als een ander, die net zo goed blij kunnen zijn als een ander. En moet je dan zeggen: ja, maar wij zijn meer.

De Boeddha zegt: het komt er allemaal niet op aan. Het gaat er niet om wat de ander is, het gaat erom wat jij bent. En wanneer dát de wereld zou kunnen bereiken, dan zou dat een hele verbetering zijn.

Wanneer bijvoorbeeld Brezjnev niet zou kijken naar Reagan en Reagan niet naar Brezjnev, maar ze allebei een keer eerlijk naar zichzelf zouden kijken, nou ja, nee, laten we dat niet hopen, dan krijgen we binnenkort ineens twee staatsbegravenissen op de televisie, dan schrikt u zich dood. Maar u begrijpt wat ik bedoel, wat ik wil zeggen.

En wanneer je dan zo bezig bent, dan zeg je: kán het dit betekenen? Dan is het antwoord: nee. Het kan het niet. En waarom niet? Omdat de meeste mensen niet zoeken naar iets, waardoor ze één worden met de anderen. Ze zoeken naar iets, waardoor ze méér worden dan een ander. En als je ze nu maar de illusie hebben van een geestelijk vrijer of beter zijn, ze willen een verschil zoeken en niet een eenheid. Zoals de meeste mensen voortdurend bezig zijn om de wereld te verbeteren en geen tijd over houden om iets aan zichzelf te doen.

Daarom zeg ik: is de betekenis van het boeddhisme voor deze wereld betrekkelijk klein. En is eenvoudig niet in staat om de veelheid van verschillen die er tussen de mensen bestaan langzaam maar zeker weg te wissen. Het heeft heel erg lang bestaan. Er is er niet ééntje in geslaagd om een eenheid te maken tussen boeddhisten. En dan is mijn eindconclusie: het is vergelijkbaar met het christendom. De leer is goed. Wanneer de mensen die leer niet zouden uitleggen, maar in de praktijk zouden brengen, dan zou de wereld langzaam maar zeker weer terugkeren tot het aardse paradijs.

Maar aangezien de mensen meer houden van de uitlegging en het bekeren van de anderen tot hun inzichten dan van het in de praktijk brengen van hetgeen geleerd wordt, hoeven we van deze godsdiensten zeker geen absoluut heil te verwachten en moet de betekenis daarvan niet worden afgewogen in religieuze of geestelijke termen, maar alleen in die van politiek gewin. Is dit voldoende?

❖ *Nee, hoor. Sorry dat ik het zeg, maar ik vind het een oppervlakkig verhaal. Waarom?*

❖ *Nou, ik heb nog steeds niet begrepen wat de essentie is van het boeddhisme en wat de bedoeling is geweest van de Boeddha.*

Ik wil het nog wel een keer herhalen. De essentie van het boeddhisme is deze: de mens leeft met zichzelf. Hij zou dan ook zichzelf moeten ontwikkelen en hij zou de eigenschappen onder meer van rechtvaardigheid, verdraagzaamheid, van mededogen e.d. moeten ontwikkelen. Het zijn de paden, die worden aangegeven. Wanneer hij dit doet, dan ontkomt hij aan de beperking van zijn enge persoonlijkheid en krijgt hij contact met het geheel. Wanneer hij dit bereikt heeft, is hij in feite een bodiswatta, dus een aanstaande en aankomende Boeddha. En

op het ogenblik dat hij dan ópgaat in dat geheel, is hij werkelijk Boeddha geworden. Dat is eenvoudig de essentie.

Nu zegt u: ja, maar wat is essentie ervan? Moet ik alle filosofen met een hun tegenstrijdigheden gaan citeren? Dat heeft weinig zin.

❖ *Nee, maar dat is het punt natuurlijk juist. Er zijn een hele hoop meningen over en ik dacht: misschien hebben die wel enige mate kennis van de en enige mate besef van wat hij bedoelt met de 'gulden middenweg'. En je probeert de gulden middenweg te zoeken in het leven en natuurlijk, ik vind hem wel net zoals hij het heeft gevonden.*

Ja, dan komt u tot iets wat niet past in het onderwerp, zoals u gesteld heeft, namelijk de betekenis voor de hedendaagse wereld, de samenleving. Want wat u nu zegt is datgene, wat aan het begin van de mensheid heeft bestaan en dat door vele leraren en meesters is uitgedragen door praktisch alle tijden dat er mensen op aarde zijn geweest. Dat begint al vóór Homo Sapiens.

En wat is die essentie dan? Dat mensen in feite niet de afzonderlijke wezens zijn, die ze denken. Dat ze zózeer gebonden zijn aan de mensheid dat ze zich alleen als déél daarvan kunnen beschouwen en alleen als déél daarvan kunnen waarmaken. En dat betekent de hele mensheid en niet een bepaald onderdeel ervan.

Vanuit die leer komt het begrip dat álles samenwerkt. Je gaat niet dood, je gaat over naar een andere toestand. Uit die toestand kun je eventueel volgens bepaalde interpretaties herboren worden, maar dan zitten we dus al, ja, zeg maar ongeveer 2800 jaar voor Christus. In die tijd komt de reïncarnatieleer pas goed op.

Het denkbeeld echter dat wat waardevol is niet verloren gaat, is zó oud, dat de eerste sjamanen van de eerste jagersstammen al de verdienstelijke ouden, de geesten daarvan, opriepen om van hen raad te ontvangen. Dus wanneer u zegt: wat is de oerbron? De oerbron is het besef dat die mensheid eigenlijk niet éindigt, dat je niet alleen maar een heel kort tijdje op aarde leeft en dat het afgelopen is. Het is het idee van een ander bestaan. En de zin van dit bestaan en dat andere bestaan valt samen. Er is geen onderscheid te maken, want wanneer wij in beide vormen beantwoorden aan hetgeen wij zijn, worden we ons bewust van de eenheid, waarvan we deel zijn. Daar komt het op neer.

Maar deze leer is zo oud, dat 'ie in vele inwijdingsleringen al verteld is. Zelfs al in Ur. Het is verteld door Chinese filosofen en heel mooi verwoord onder meer door Limpo en het is altijd weer herhaald in vele termen. De een kijkt naar de band met de medemens, 'heb uw naaste lief', en de ander denkt in de eerste plaats aan de band van het 'ik' met de eenheid. 'Wees juist, wees rechtvaardig, wees meedogen, zoek naar een wet, waardoor jij binnen die eenheid zódanig harmonies bent met het geheel dat het geheel kénbaar wordt en beleefbaar.

En die essentie, die zult u ook wel terugvinden. En nu zegt u: de weg van de gulden middenweg, wat bedoelt 'ie daarmee? Nou, die gulden middenweg is niet iets wat hij in het bijzonder geleerd heeft. Ook dit is al heel oud en ongeveer 3500 jaar voor het begin van uw jaartelling, dus lang voor het boeddhisme was, schreef een denker een keer neer: 'Wie het teveel mijdt en niet aan het te weinig lijdt, hij vindt de weg naar vrede'. Dat was in een tijd dat elke stad nog oorlog had met een andere stad.

Dus ook dit is niets bijzonders. Maar wat betekent die gulden middenweg? U zoekt een gulden middenweg. Die middenweg kunt u nooit vinden in de gemeenschap, maatschappij. U kunt ze alleen in uzelf vinden. Het betekent liefhebben, maar niet teveel, dus niet slaaf worden van je liefde. Het betekent niet bang zijn voor een glas wijn, niet bang zijn voor een sigaret, niet bang zijn voor het gebruik van werktuigen, maar in de eerste plaats denken aan wat voor jón goed is. En daardoor niet te véél. In deze maatschappij komt het echter een gulden midden eigenlijk niet of niet te veel, want dat je ergens werkelijk te weinig aan hebt, nou, dat komt maar zelden voor. En als het voorkomt, ligt het aan jezelf.

Dus dan zitten we met een denkwijze, met een oerbron, ja, die eigenlijk kosmisch moet zijn. Dan kun je mooie veronderstellingen gaan uiten. Ik denk dat voor het eerste bewustzijn op aarde bestond, al een geestelijk bewustzijn was, wat zich bezig hield met de vórming van dat leven. En dat ook dit bewustzijn al wist dat álle dingen in feite toegelaten zijn, zolang men er niet door beheerst wordt. En dat men om dit te kunnen bewijzen aan zichzelf zich steeds weer zal moeten beheersen zonder ooit de mogelijkheid te schuwen. En als u dat dan zo bekijkt, ja, dan kom je terecht op iets, wat voor de wereld wel belangrijk is, maar waar ze in haar huidige problemen niets aan heeft. Want die problemen van vandaag, die komen uit illusies die de mens heeft opgebouwd. Een mens denkt niet meer waard is dan 'ie waard is. Een mens denkt dat 'ie meer rechten heeft dan 'ie ooit zou kunnen verdienen. Een mens méént dat er offers gebracht moeten worden door anderen, maar hij vraagt zich niet af wat 'ie zelf kan offeren. Een mens meent dat iedereen zich moet schikken naar z'n eigen manier van denken, z'n eigen inrichting. Vraagt u het maar eens aan bepaalde beambten in Rotterdam. En zo ook bij regeling bij de waterleiding en zo. Vraag er maar eens naar. Dan komt u tot u verbazing achter dat als u geen aansluiting hebt, u toch moet betalen, omdat het namelijk om de oppervlakte gaat en niet om het verbruik. En dat betekent weer dat als je niets hebt, dat het je dus wat kost. Maar als je nu weer meer wilt hebben, dus je gaat iets gebruiken, dan kost het je nog veel meer. Want dan kom je namelijk ook nog voor rioolrecht in aanmerking. En hoort u het allemaal, al die rechten tegenwoordig, ik weet er geen raad meer mee en ik weet er geen gezond woord voor. Ik zou haast zeggen: het is het zoeken naar een gelegenheid om een ander te laten betalen om apparaten in stand te houden, die in feite minder nuttig werk doen dan het schrijven wat ze doen doet vermoeden, maar ja, goed, dat mag u zelf uitzoeken.

Dus weg van het gulden midden betekent in deze maatschappij niets, tenzij je alléén van jezelf uitgaat. Want je kunt niet bepalen wat het midden is voor de een en midden voor de ander. Als je na twee pilsjes heel erg lichthoofdig wordt, moet je er maar één drinken. En als dat pas na twintig gebeurt, nou ja, dan is tien zo erg niet. Dus dat is de weg van het gulden midden, weten dat je niet te ver gaat. En aangezien op het ogenblik bijna iedereen te ver gaat, soms zelfs met Gran Canaria op afbetaling of zo, moet je eerlijk toegeven: als maatschappelijke regel kun je het niet hanteren; die maatschappij is er eenvoudig niet op ingesteld. En je kunt het ook niet in die maatschappij vinden, want die maatschappij, die leeft juist van extremen, van de tegenstellingen, niet van het besef van het midden, van de werkelijke weg, die je kunt gaan. Vraag het anders maar aan ome Joop. Ome Joop, die dus zo graag iedereen te vriend wil houden en zich vijanden moet maken, omdat 'ie een taak heeft aanvaard, die die zich anders had voorgesteld. Maar die niet bereid is om te zeggen: nou ja, als het zo niet kan, doe ik het helemaal niet. En die aan de andere kant ook niet bereid is om toe te geven dat

de maatregelen, die hij neemt, niet passen in hetgeen die altijd van anderen bekommerd heeft.

En dat is gewoon een eigenaardig dubieus iets. En dan kun je erover vechten of je kunt er medelijden mee hebben, maar het bewijst eenvoudig het begrip van de gulden middenweg is weg. Want als 'ie er zou zijn, dan zou 'ie gauw weg zijn, denk aan de vierbaans autoweg. Het is een kleine misschien, dat laatste.

Maar realiseer u dus heel goed, dat wanneer u zegt: de betekenis van het boeddhisme voor de gemeenschap, de mensheid in feite, dan moet het antwoord zijn: die is zeer beperkt en praktisch op dit moment evenmin aanwezig als in het christendom. Wanneer u zegt: ja, de bron, dan kan ik alleen maar zeggen: het is de bron van ons aller verbonden zijn, door alle tijden heen, waaruit ook het boeddhisme, maar ook begrippen als de gulden middenweg en de meer mathematische voorstellingen van de gulden snede voorkomen. En als je dat bij elkaar pakt, dan moet je wel, zoals ik heb gedaan, zeggen: ach, het boeddhisme heeft eigenlijk z'n essentie in het werken aan jezelf en dat is het enige wat een mens in deze tijd overblijft, wanneer hij niet ten onder wil gaan in kunstmatig opgevoerde tegenstellingen, die rond hem voortdurend proberen hem in beweging te krijgen zonder dat hij beseft wat hij doet. Nou, ik kan het ook niet anders zeggen, het spijt mij. Er is weer een diep zwijgen.

❖ *Is er nog een ander klein onderwerp, dat we eraan vast kunnen koppelen?*

❖ *U hebt gezegd zojuist het was voortgekomen uit het hindoeïsme. Kunt u soms enkele wijsheden geven van het hindoeïsme?*

Ja, de kant van hét hindoeïsme is natuurlijk moeilijk, ik kan natuurlijk teruggrijpen bijvoorbeeld tot de Vedische geschriften en proberen om daar een paar dingen uit te halen.

Wanneer je namelijk denkt volgens de oergod, dus de drie-eenheid, die in het hindoeïsme aan de top staat, boven de onbekende brahman, dan zie je dat de mens leeft in zichzelf. De mens leeft in de wereld van zijn eigen voorstelling; al wat de wereld hem aandoet, heeft hij in wezen zelf eerst in die wereld gebracht. Hij krijgt antwoord op al wat hij zelve is. En een andere: een mens heeft een lot, daarvoor mag hij niet weglopen. Want je lot is je wezen. En hij die z'n wezen verloochent, zal geen geluk kennen en die zal niet bereiken. Maar hij die bereid is zijn lot tot het laatste te dragen, zal daardoor zichzelf waarmaken. En hij die zichzelf waarmaakt, is waardig de wereld van de goden te betreden.

Het zijn maar twee wijsheden misschien, die ik er zo uitvis. Er zijn er natuurlijk ontelbare meer. Maar al die wijsheden in het hindoeïsme, ook met hun tegenstrijdigheden vaak, hebben één besef gemeen: dat is een besef, waar men wel eens aan voorbij gaat, namelijk dat leven en dood één zijn. Het zijn de twee gezichten van de schepping. Zoals Kali optreedt als de moeder en als de verschrikkelijke. Zoals er ook andere godinnen zijn, die aanbeden als lieflijkheid en leven brengend, maar die in een andere gestalte de strijders zijn, de vernietigers. Zelfs Isis had twee gestalten: die van de moeder, minnares, aan de ene kant, en die van de strijdster en wreekster aan de andere kant. Misschien is dat iets wat we altijd weer uit het oog verliezen. We denken altijd: het leven is belangrijk en de dood, nou ja. Maar leven en dood zijn geléidelijk belangrijk, omdat ze niet alleen een begrenzing zijn van het leven, maar een uitdrukking van de kracht, waarin het geheel van het leven tot uiting komt. En dat is filosofisch uit de aard der zaak.

Er zijn mensen, die hebben niets meer om voor te leven, totdat ze dood gaan. Dan willen ze toch nog wel even aanblijven. Waarom? Ja, misschien, omdat je bang bent voor het onbekende. Het onbekende dat niet zo onbekend is in het hindoeïsme. Want in het hindoeïsme ken je in alle tempels de symbolen van het leven, heel vaak door Phallus en Linguam uitgedrukt, dus eigenlijk mannelijk en vrouwelijk een eenheid uitgedrukt. En gelijktijdig daarbij de symbolen van de dood. Zelfs de dansende Indra draagt niet alleen de fluit in zijn vele armen, maar ook de dolk.

Wanneer je weet dat leven iets is wat je moet dóen en niet iets is, wat je moet vasthouden, dan ben je volgens de Hindoeïlosofie op de goede weg. En het gaat er niet om om alleen maar lang en goed te leven, het gaat erom om goed te leven én goed te sterven.

Deze nadruk zien we in vele gevallen nog verder uitgewerkt door bijvoorbeeld het begrip van de verbranding, de vrijdom van zonden. U weet dat het bad in de Ganges, niet waar, wast uw ziel. Maar zo vervuild als ze tegenwoordig is, is dat dan ook het enige wat ze schoon kan maken. En ook die denkwijze, vreemd als ze moge zijn voor menige christen, is eigenlijk niet zo dwaas. Wanneer wij terug kunnen keren en ons onderdompelen tot de elementen, waarbinnen wij bestaan, dan zullen wij de onschuld van de elementen verwerven en daardoor in onszelf de juistheid en de evenwichtigheid kunnen vinden om binnen de elementen verder te bestaan.

Dat de hindoeleer voor de Boeddha niet meer aantrekkelijk was, is ook te begrijpen. Wanneer u zich realiseert dat een groot gedeelte van de hindoeïgoden langzaam maar zeker het voorrecht werden van bepaalde vorsten en geslachten, dat er tempels waren, waarin men ook wel andere goden opstelden, maar waarbij de eigen gekozen hoofdgod eigenlijk een soort krijgsbanier was en moets zorgen voor overwinningen, waarbij intriges in de naam van de goden voorkwamen. O zeker, de Orde van Ignatius weet ook van wanten, maar dat is toch nog heel wat milder dan wat er toen gebeurde.

Wanneer je beseft dat lijden van anderen betekenis moet hebben voor een mens, dan kun je niet leven in een wereld, waarin men alleen maar uitgaat van kouden regels of erger nog, van kil eigenbelang. En die wereld had het hindoeïsme ontwikkeld. En tot op zekere hoogte vind je het dan nog steeds terug. De wijze, waarop verschillende stammen elkaar in feite een beetje beoorlogen. Het is zelfs zo geweest dat de bepaalde stammen zich tot de mohammedaanse leer, tot de islam hebben bekeerd. Niet, omdat ze van de waarheid ervan overtuigd waren, maar omdat ze zich lós wilden maken van een verering van goden, die ook hun vijanden eerden. Dus zoiets of je zegt: ik wil geen christen meer zijn, want ik heb de pest aan ze en daarom word ik maar zen-boeddhist of iets anders.

O, en dan breng ik meteen iets anders in het geding. Wanneer je zegt: zen-boeddhisme, dan denk u waarschijnlijk: ja, maar dat is een specifiek boeddhistische discipline. Wanneer u nagaat hoe bepaalde vormen van lichaamsbeheersing ook in de hindoeïwereld nog steeds worden bestudeerd en dan denk ik heus niet aan die arme fakirs, die een beetje een tentoostelling van zichzelf maken. Wanneer je je realiseert hoe filosofie en lichaamsbeheersing eigenlijk samen gaan en worden tot een voertuig, waarmee men geestelijk veel kan bereiken, dan zeg je: ja, het begin van ook het zen-boeddhisme en een groot gedeelte van die verschillende disciplinen daarin ligt in de hindoeleer. En ik wil nog wel verder gaan.

Want die hindoeleer is namelijk nogal oud. De eerste hindoe geschriften, die zijn zeer waarschijnlijk al geschreven in een tijd dat Abraham net weg was gelopen uit Ur. Toen bestond die visie dus al. En de oude leer, die heeft altijd weer de mens geprobeerd beter te maken. Maar wanneer je beter een kwestie gaat maken van geboorte: ik ben een brahmaan, dus ben ik meer dan de krijger, dan de boer, dan de handelaar en zeker beter dan elke paria, elke kasteloze, dan ben je onmiddellijk al op het punt gekomen, waarbij de essentie - je zelf zijn en beheersen - wegvalt. En het is die verdeeldheid, dacht ik, die het hindoeïsme ook langzaam maar zeker zijn werkelijke betekenis ontnomen heeft. Het is een geloof, maar aan kleine goden. Een soort heiligenverering, zou men zeggen hier.

De heiligen, die moeten iets voor je doen. En de een die loopt achter Sint Pancratius aan en de ander, die voelt meer voor Sint Burocratius, die overigens pas de laatste tijd heilig is verklaard (gelach). Zo heeft ieder zijn eigen god en misschien nog wel zijn eigen beschermgeest. Maar wat ze niet meer hebben is het begrip dat het niet gaat om de relaties die je hebt in de godenwereld, maar om de wijze, waarop jij kunt beantwoorden aan wat die godenwereld is en zo je waardig tonen om déél te worden van die godenwereld.

Er is een oud verhaal, ik mag het misschien nog even vertellen. Ik vind het namelijk heel aardig. Er was een heel berucht en beroemde wijsgeer, die werd uitgenodigd om dan eens te bewijzen wat 'ie kon. En die nam de kat van de raja, van de vorst - het was overigens een beetje een groter beest dan u hier kent - en hij zei: kijk, ik neem dit dier en ik werp het omhoog en nu gaat het omhoog tot de zevende hemel. En inderdaad, die kat verdween. Toen dacht de wijze: nu zullen ze toch erkennen dat ik grote macht heb. Maar toen na drie dagen de kat weer terug keerde op aarde, werd de kát vereerd als een god, want die was in de hemel geweest en de wijsgeer werd uitgewezen, omdat 'ie de moed had gehad het dier aan te raken. En daarin zie je geloof ik het lot van ieder, die probeert de essentie van een leer in de praktijk te brengen en gelijktijdig nog aan anderen te demonstreren. Men neemt het je gewoon kwalijk dat je de afgoden aantast. Aan deze afgoden gaan de godsdiensten ten gronde. Aan de beelden, die men heeft gemaakt, niet de beelden, die men heeft gesneden of gegoten, maar de voorstellingen, die men heeft gemaakt. En de legioenen van heiligen en aartsengelen, die je vooral specifiek moet aanroepen, en al die kleine goden die rondgaan. En al die kleine demonen, die je moet vrezen of moet uitdrijven. Er is maar één kracht. En álles wat er bestaat in de kosmos is déél van die kracht.

Dat wordt ook geleerd in het hindoeïsme. Dat wordt ook geleerd in feite in het boeddhisme, onder andere in de tweede les, die de Boeddha heeft gegeven in het klooster van de drie bomen. Maar de mens gaat eraan voorbij, want hij wil niet een zijn met anderen. Hij wil anderen beheersen, hij wil zich verdedigen tegen al het andere en beschouwt zijn medemens als concurrent en als vijand. Het is of de dierlijke voedselnijd is ingebroken in het geloof van de mens en hem zo heeft gemaakt tot een vervolger van ketters, die in zich niet waarlijk gelovig is, behalve wanneer het geloof dient om zijn daden te rechtvaardigen. Is dit voldoende?

Ja, het klinkt misschien een beetje bitter, maar per slot van rekening, als je helemaal niets hebt, is een korst brood al goed genoeg. En je kunt beter een kerk hebben dan helemaal niets. Maar wanneer je een kerk hebt, dan moet je pas beginnen om een geloof op te bouwen. En heb je een werkelijk geloof, dan heb je geen kerk meer nodig. En heb je geen kerk meer nodig en heb je een werkelijk geloof, dan begin je in jezelf de waarheid aan te voelen. Wanneer je leeft volgens de waarheid, erváar je de waarheid. Wanneer je de waarheid ervaart, leer je haar

kennen. Wanneer je de waarheid kent, is menszijn voor jou slechts een enkel klein facet van je wezen en van je betekenis. Nou ja, voordat we zover zijn, duurt meestal wel even, dat wel. Nou.

Nou, ik hoor niemand meer.

❖ *De ontwikkeling van de mens, is dat ook intuïtie of is dat echter geschapen?*

Nou, het een sluit het andere niet uit. En dat is juist het pijnlijke. Kijk, dat God zes dagen, zoals u ze nu kent, heeft gebruikt om de mens te maken en het heelal te maken en toen heeft gezegd: nou, dat klusje is af, ik ga een dag rusten en het een sprookje.

Maar wie weet wat tijd betekent voor iets, wat tijdloos leeft. En wanneer we kijken naar de ontwikkeling van de mens, dan blijkt wel degelijk dat er sprake is van iets wat u een evolutieproces noemt, ofschoon het niet geleidelijk is gegaan. Het is namelijk steeds weer onderbroken door sprongmutaties en een deel van de niet gelukte mutatie is dan ook wel uitgestorven. De mens is ontstaan uit de voorvaderen van de aap-achtigen. Dus uw allereerste voorvader, die al een beetje op een mens leek, heeft waarschijnlijk in de bomen rondgezwakt totdat hij uiteindelijk het daar te gevaarlijk vond en begon steeds meer op de vlakke te leven. En toen leerde die steeds meer op zijn achterpoten te staan. En nu heeft een mens veel van de vroegere gaven verloren, maar als je ziet hoe 'ie op zijn achterpoten staat, als iets hem niet bevalt, dan zeg je: het oude zit er nog steeds in (gelach).

❖ *Is het waar dat de oorspronkelijke mensen zes vingers zouden hebben, of is dat een fabel?*

Dat is zeer waarschijnlijk een fabel. Er zijn namelijk wel volkeren geweest, die zesvingerig waren. Maar het ging hier over het algemeen over stammen en heel vaak zijn er dus stammen geweest met afwijkende gestalten ook. Om u een voorbeeld te geven: de mens in de oertijd van het menszijn, voor Sapiens in de tijd van de Oriacmens en zo, had een gemiddelde hoogte van een meter zestig, een meter zeventig. Maar gelijktijdig is er een periode geweest dat er een betrekkelijk kleine stam heeft bestaan, onder andere in het huidige Indonesië en die omgeving, die wel Homo Giganticus had kunnen noemen, want die haalde een hoogte van twee meter twintig, gemiddeld. Er zijn mensen geweest, die webachtige voeten hadden. Zij leefden zozeer aan het water dat ze dus eigenlijk kikvorsenpoten hadden met zwemvliezen. Geen snorkel, die hadden ze nog niet (gelach). Ze zijn in wezen dus een betrekkelijke kleine stam geweest, die wel een aantal eeuwen bestaan heeft. Ze kwam voornamelijk voor aan de oostkust van Afrika.

Je zou nog een groot aantal andere punten kunnen noemen. En wanneer je nu kijkt, dan zult u nog steeds zien dat daardoor rassenvermenging door verschillende omstandigheden mensen ontstaan, die afwijken van de norm. En we moeten aannemen dat wanneer een verdere evolutie plaatsvindt, dat het ook opeens gebeurt; er komen misschien mensen, die bepaalde capaciteiten terug krijgen, die de mensheid al vele geslachten kwijt is. Of die misschien hun gevoeligheid ontwikkelen op een redelijke basis, waar die vroeger alleen instinctief aanwezig was. Je kunt dus wel degelijk zeggen: er is een evolutie, maar in die evolutie komen zo ontzettend veel afwijkingen voor en in die evolutie zijn zo ontzettend veel afwijkende groepen uitgestorven dat het heel erg moeilijk is om te zeggen: die behoren tot de hoofdlijn. En daarom nemen we in de evolutieleer

meestal aan dat de rechtlijnige afstamming de hoofdlijn is. En dat betekent dan dat de vijfvingerigen, die overigens ook al bestaan hebben in de tijd dat de splitsing plaatsvond tussen mens en aap, nou ja, splitsing, daar zullen we niet verder op in gaan, ofschoon ik moet toegeven dat menig mens voortdurend voor aap staat. Maar wanneer je het zo bekijkt, dan zeg je: ja, goed, die eerste aap was al vijfvingerig en degenen, die het eerst zijn gaan lopen, waren nog wel bijna vierhandig, maar ze waren ook weer vijfvingerig.

Er is een hele tijd geweest dat men wel zes tenen heeft gehad in een deel van Noord-Europa. Heel waarschijnlijk heeft dat weer samengehangen met de wijze, waarop men toch een wat bredere voet van node had, omdat men in die tijd vaak in de moerasgebieden leefde. Die afwijking kwam trouwens ook nog veel voor bij uw voorvaderen, de Kanninnevaten. Ik weet niet of het konijnvreter betekent, misschien had het een andere, de naam is later kennelijk uitgevonden voor deze stam, maar goed. Ja, u gniffelt zo lekker, maar ondertussen meen ik het heus wel ernstig, al zeg ik het soms een beetje vreemd.

Ik zou dus willen stellen: nee, de vroegste mensen is niet zesvingerig geweest, maar er zijn perioden geweest, waarin zes-vingerigen, zes-tenigen zijn voorgekomen. Zoals ook een tijd is geweest, waarin een bepaalde groep mensen - u kunt het nog terugvinden in Australië, bij de Australische mens, de inboorling - een tijd is geweest dat de oren een grote beweeglijkheid hadden en in de moderne Australische inboorling zijn ze allemaal kleiner geworden, maar vroeger waren ze dus werkelijk wel zeiloren. Ik zou dus op grond van dit alles willen concluderen: het door u genoemde is wel een fase in de evolutie-ontwikkeling, maar behoort niet tot de rechtlijnige afstamming van de huidige mens. Voldoende?

❖ *Kunt u iets zeggen over goena-goena?*

Nou, dat is dan het laatste wat ik nog neem hoor. Goena-goena is, zoals u waarschijnlijk weet, maleise magie en wordt het meest nog wel beoefend in die vorm in Indonesië en het sterkste gebied op het ogenblik daarvoor is Balie, daarna Midden-Java. Goena wordt in mindere mate en afwijkende vorm ook nog beoefend in de binnenlanden van Borneo. De Tarax bijvoorbeeld hebben ook nog een tijdlang een soortgelijke magie gehad. Al deze vormen van in wezen groene of natuurmagie worden samen (geluid valt uit) gegeven. Een man die goena-goena bedrijft, is dus in feite gelijktijdig een kruidkundige, een gifkundige en een bezweerder. In goena bestaat de mogelijkheid, die overigens ook elders altijd heeft bestaan om een deel van je eigen besef of bewustzijn te binden aan voorwerpen. Je doet dit onder omstandigheden, die bijzonder gecreëerd worden, magische ritens dus. Hierdoor is het mogelijk bepaalde personen op afstand te bewaken en te reageren, wanneer een afwijking van welzijn optreedt. Ten goede, ze voelen zich niet lekker, hulp geven, of nadelig, ze voelen zich te goed, aanvallen. Er wordt gebruik gemaakt van vergiften, maar er wordt ook gebruik gemaakt van het opleggen van obsessies. Een obsessie kun je soms opleggen door een geest ertoe te brengen zich aan te hechten in de aura van een persoon. Hierdoor is het mogelijk de lichamelijke toestand en voor een groot deel ook de denkwereld van de mens zodanig in de war te brengen dat je hem daardoor uiteindelijk zou kunnen laten sterven of zou kunnen redden en genezen, hem zou kunnen versuffen of juist zijn intellect aanmerkelijk zou kunnen verbeteren. Het gaat dus bij goena om het óverdragen van bepaalde mogelijkheden of kwaliteiten aan anderen ten goede of ten kwade. Daarnaast wordt in de goena raad gegeven. Dit is in feite een combinatie van het inzicht van degenen die deze magie bedrijft, zijn kennis van personen naar omstandigheden en het zogenaamd helderziend

waarnemen van mogelijkheden plus nog eens een keer, bij een goeie tenminste, het telepathisch aftappen van zijn sujet.

Wanneer dit alles samenkomt, dan hebben we te maken met een ingewijde meester van de goena en deze is dan een heerser in het rijk van de groene magie. Voldoende?

Dan wou ik het daarbij laten. Ik zou zeggen: een volgende vraag aan een volgende spreker. U zult me dit willen vergeven. Ik heb namelijk een bepaalde mogelijkheid tot spreken, daarna is enige tijd van recuperatie nodig. En dat is vooral voor het medium. En daar houd ik mij dus aan.

Wat de christenleer betreft, heel simpel: je kunt voorwerpen bezielen. Een heilige kris is een kris die bezield is en gebonden is via bepaalde methoden van bereiding en verering door een geest, die dan als dienaar van de kris, de kriskosaka, optreedt. Misschien is dat voldoende. Dank u. Goedenavond.

VRAGENGEDEELTE

❖ *U krijgt altijd mannelijke intelligenties door.*

Omdat het medium er bezwaar tegen heeft om er vrouwelijk uit te zien (gelach).

❖ *Zijn de vrouwen aan uw kant nog niet geëmancipeerd?*

Nou, eigenlijk zijn er geen meer mannen en vrouwen in die betekenis, al liggen er wel verschillende ervaringsdingen in. Maar wanneer je je manifesteert, dan neem je zo'n beetje de gestalte weer aan, een klein beetje tenminste zoals je vroeger geweest bent. Helemaal gaat natuurlijk niet. Anders zag ik er knapper uit (gelach). Ja, ik was vroeger erg knap, ja, maar heb ik ook niet lang geleefd (gelach). Maar nu zijn er dus dames bij en de meesten, die zijn dus al een tijdje over. En nu is het een paar keer voorgekomen dat er een dame doorkwam, die automatisch haar knotje zat bij te werken en de rokken zat recht te plooiën en zo eens eventjes de zaak recht zat te hangen. En daar werd erg om gelachen. Toen het medium dat hoorde, zei hij: ik wil niet belachelijk zijn. Dus vrouwen mogen doorkomen, maar alsjeblieft zonder die bijverschijnselen, al doe je maar net of dat je mijzelf bent. Nou, en daar hebben we ons dan maar aan gehouden, want per slot van rekening, je moet je spreekbuis te vriend houden.

❖ *Iemand, die doorkomt, die z'n pijp rookt, die kan dat ook zitten doen.*

Dat kan wel, maar dat komt niet zo vaak voor, ofschoon we wel eens enige last hebben gehad met iemand die al betrekkelijk lang dood was. Het was overigens een abbé, een franse priester, en die had de neiging om voortdurend snuifjes te nemen en te niezen en daar hebben we werkelijk wat aan moeten doen.

❖ *Die werd ook weggestuurd?*

Nou, weggestuurd niet, maar hij werd wel verzocht om dus die eigenschappen in bedwang te houden.

❖ *Aan gene zijde is er toch geen sprake van mannelijk en vrouwelijk?*

Nou, dat heb ik net al gezegd, het meeste, dus zijn we het met elkaar eens. Het is mannelijk en vrouwelijk in de ervaring; de ervaring geldt, niet de vorm. Dus bij ons is het niet meer een kwestie van een stukje meer of een stukje minder, maar

van de manier waarop je geleefd en gedacht heb. En dan blijkt dat je mensen bent, maar dat je toch wel ergens emotioneel anders geleefd hebt misschien, dat je op andere manieren met problemen hebt moeten worstelen en dat vormt je dus ook als geest. In die zin blijft het dus wel. Maar als je dan weer teruggaat, dan moet je je weer instellen op een lichaam met hersenen en zo. En trouwens, als ze ongebruikt zijn, is het wel eens moeilijk om ze in beweging te krijgen. Nou, we hebben er mediums bij, dat is ontzettend moeilijk om die eindelijk eens een beetje in de plooi te zetten, maar, ja, niet hier natuurlijk hoor.

De aanwezigen hier zijn ook allemaal gros intellectueel en zou je toch denken bekwaam, dat weten we. Dus die persoon zeer algemeen is ook een persoonlijkheid.

Maar dan kun je dat vaak het beste doen door je voor te stellen hoe die vroeger was. Want daardoor krijg je al die oude manierismen, maar ook al die oude gebruiken terug die je nodig hebt. En op die manier kun je je dus makkelijker uiten en is het gemakkelijker om gedachtenreeksen te vormen, die in woorden kunnen worden omgezet. En daar gaat het om.

❖ *Dus elk medium laat meestal ook een vrouwelijke stem door.*

Wanneer het goed is, wel, maar er zijn natuurlijk wel mediums bij die dat niet doen, die daar geen bezwaar tegen hebben en dan kun je soms hele gekke effecten krijgen. Stel je maar voor: een blank freile dametje, weet u wel, grijs haar, over het algemeen zeer bedeesd, bijna zebudeusachtig. En die wordt in beslag genomen door een zeeman en die kijkt het snel aan en die zegt: nou, het is ook een rotzootje hier zeg. Ga mee, meid, dan gaan we gezellig ergens een neut pakken. Ja, als je dat krijgt, dan wordt ook zo iemand voorzichtig, begrijpt u. En dan heb je hevige kans dat zo iemand zegt: dat wil ik niet meer. En als je een goeie controle hebt, die houdt er rekening mee.

❖ *Kan ik als man reïncarneren?*

O ja, niet dat ik het u aanraad, maar u kunt het doen (gelach).

❖ *Waarom niet aanraad?*

Nou, doodeenvoudig, omdat mannen zozeer van zichzelf overtuigd zijn, dat ze meer onder zichzelf plegen te lijden dan vrouwen. Vrouwen lijden onder anderen, maar dan kunnen ze een ander de schuld geven en dan zwicht de man niet altijd.

❖ *Nu u het er toch over hebt, ik had een vraag voor de huwelijksliefhebbers, daar reken ik mezelf niet toe, daar zijn we te oud voor. Is het voor een goed volgens u nodig, alleen is het voldoende dat de personen elkaar aanvaarden wederzijds, sympathiek vinden of acht u het ook nodig, of op z'n minst wenselijk, dat er een goede geestelijke band bestaat?*

Ja, kijk, als je mekaar sympathiek vindt, die sympathie kan op den duur erg vervelend worden. Elke dag erwtensoepp of elke dag kaviaar is ook niet lekker. Maar wanneer er een geestelijke band is, dan krijg je daardoor eigenlijk een voortdurende uitwisseling, die ergens toch altijd nieuw blijft. En dan krijg je dus een veel betere samenleving. En dan wil ik daarbij zeggen dat ik huwelijk dus niet beschouw als iets wat gesloten wordt op het stadhuis of in de kerk, maar doodgewoon twee mensen, die zo zeer een twee-eenheid gaan vormen, dat ze eigenlijk samen veel meer waard zijn dan elk voor zich ooit zou kunnen zijn.

❖ *Het komt bijna nooit voor.*

Het komt meer voor dan u denkt, maar dat zijn juist de mensen, die niet over hun huwelijk praten. Want die vinden het voor zichzelf vanzelfsprekend en die vinden

de anderen, die met moeilijkheden worstelen eigenlijk heel erg arm en dan proberen ze wel te helpen. Maar als die dan zeggen dat je dat toch anders moet doen, dan begrijpen ze het niet eens.

Ja, dat is heel gek hoor, maar liefde is veel belangrijker dan huwelijk. En zolang de mensen dát niet begrijpen, dat is precies hetzelfde. Een huwelijk eigenlijk: wat is dat? Dat is een monopoliecontract op een betrekkelijk klein deel van de persoonlijkheid, gepaard gaande met een binding voor de vaardigheden van de persoonlijkheid voor oneindig. Nou ja, wat heb je eraan? Als je eraf wilt komen, dan zit je vast aan de alimenten, dus heb je het een niet en het ander blijft toch bestaan.

Neem me niet kwalijk hoor. Nee, ik ben blij dat er bij ons niet een huwelijk wordt gegeven of genomen. Ik ben blij dat je bij ons gewoon een eenheid vindt en als die eenheid er is, dan is het beste wat er is. Dan is er nog een volledige uitwisseling van álles wat er in de persoonlijkheid leeft. En als dat er is, nou ja, wat heb je dan nog meer nodig, dan ben je samen een eenheid en dan ben je eigenlijk een eenheid geworden die veel meer waard is en die veel meer kan. Ideaal. Natuurlijk. En daarom moet je eerst doodgaan meestal hoor. Dus dat is een reden om er niet al te bang voor te zijn, het kán meevallen. Goed?

❖ *Als een mens dement wordt, is een geest na het overgaan ook ziek?*

Als u een schede in uw ochtendjas heeft en u gaat baden, zit 'ie er bij u ook in?

❖ *Ja, als er een mes doorheen gestoken is. Ja, maar dan heeft u dat al eerder gemerkt (gelach).*

Nee, u moet het zo bekijken: het menszijn, dat is een verval in feite van de werking van de hersenen. Er kunnen verschillende oorzaken voor zijn. Een ervan is onder meer bloedsomloop, een ander is het verval van cellen, waarbij onvoldoende nieuwe cellen worden aangemaakt. Dat kan er allemaal toe bijdragen. Maar als je dat hebt, dat zit in je lichaam. De geest heeft er geen last van. Alleen in de úiting wordt die geest er wel door belast zolang ze in het lichaam zit.

❖ *Wat is homo-sexualiteit?*

Ja, om het heel kort te zeggen: de liefde voor leven van hetzelfde geslacht (gelach). Ja, maar dat wist u waarschijnlijk wel. Maar ik kan er wel iets aan toevoegen. Homosexualiteit is geen ziekte, zoals men denkt. Homosexualiteit is namelijk een normaal deel van de sexualiteit wat overal voorkomt, ook in de dierenwereld. En degenen, die zich dat niet realiseren, die hebben nog nooit viooltjes geplukt op de agora, die weten niet wat het is geweest zelfs. Maar dat waren doodgewoon de oude en de jonge mensen, die homoseksuele liefde wilden bedrijven, die elkaar op de marktplaats in Athene zochten.

En de kruisridders hadden pages mee. Die dienden heus niet alleen als kneedknaap of hoe heet het. Dat was toch ook nog wel een beetje in plaats van schild ook schand. Ja.

Dus het is er altijd geweest. En in de christelijke leer heeft men de sexualiteit willen onderdrukken. Dat zie je overal trouwens waar een leer komt, die probeert om het geestelijke voorop te zetten, dan denken ze: we moeten die sexualiteit weg hebben en hoe meer sexuele spanningen er staan, hoe meer de mensen dit zullen transformeren in geloofsbeleving. Nou, dat blijkt niet altijd waar te zijn natuurlijk. En daardoor heeft men dit eigenlijk terzijde gesteld.

Ik wil er verder op wijzen dat élk kind, onverschillig waar en hoe opgevoed, een periode doormaakt, waarin het zich in feite ook reeds sexueel alléén voelt aangetrokken tot het eigen geslacht. Het is dus géén ziekte. Het kan door psychische oorzaken echter verlengd worden in de volwassenheid. Dan is men dus alléén op de eigen sexe georiënteerd.

Het kan ook een kwestie zijn van een verstoord hormoonevenwicht. Ook in dat geval heeft men kwaliteiten, die aan het andere geslacht worden toegeschreven. Heel vaak komt dat zelfs in de lichaamsvorm min of meer tot uiting en dan heeft men dus ook dezelfde liefdesbehoeften als het andere geslacht. En dat is een verschijnsel dat in dit geval ziekte genoemd mag worden, ofschoon het eigenlijk een onevenwichtigheid is, maar wat zeker niet betekent dat men daarom meer of minder is dan een ander. Oké?

❖ *Heeft het ook iets te maken met vorige levens?*

Nou, men zegt het wel, maar dat is over het algemeen niet waar. Het eigenaardige is namelijk dat iemand, die herboren wordt en bijvoorbeeld man is geweest en vrouw wordt, spijt heeft dat 'ie geen man meer is. En daardoor niet begrijpt wat de voordelen van het vrouw zijn betekenen. En ook het omgekeerde komt voor, maar dat is een psychische instelling, die wel in de benadering van de medemens, maar niet noodzakelijkerwijs in de sexualiteit tot uiting komt. Oké?

❖ *Wat is de reden dat gezonde ouders een gehandicapt kind krijgen; is dat altijd voorbestemd?*

Nou ja, voorbestemd, als alles voorbestemd is, is dat het ook, nietwaar. Maar ik voor mij, ik zie het niet zo. Kijk, er kunnen allerhand oorzaken zijn. Er kan bijvoorbeeld een psychische spanning optreden tijdens de zwangerschap, waardoor een prenataal trauma ontstaat dat tot gevolg heeft dat de functionaliteit van het wordende lichaam op de een of andere wijze geschaad wordt of afwijkt van de normen. Het kan voorkomen.

Het kan voorkomen dat er op een ándere manier het een of ander binnenkomt. Het kan een ziekte zijn. Als je de rooie hond krijgt, dan moet je niet denken dat je een kind krijgt dat blaft, maar de kans dat er een geboortebeschadiging is, is toch groot.

Dus het zijn wel ómstandigheden, waardoor het gebeurt, maar dat die omstandigheden altijd vóórbestemd zijn, nou ja, daar zet ik toch wel een groot vraagteken bij.

En ik zou als enige troost dit willen geven: de geest in een gehandicapt kind is volwaardig. Net zo goed als de uwe. En wanneer de middelen beperkter zijn, dat is later voorbij. Maar wat u het kind kúnt geven, terwijl het gehandicapt is, betekent voor het kind een reeks emotionele ervaringen, die later geestelijk heel erg belangrijk kunnen zijn. Dus dat is alles wat ik zeggen kan.

❖ *Wanneer bij een patiënt een andere aura in de persoonlijkheid is verstrikt en deze er door het medium wordt uitgehaald, waar gaat zo'n geest naar toe?*

Ja, dat weet ik ook niet, dat weet ik eerlijk niet. Hoe moet ik dat zeggen: er is geen algemene regel voor. Als het iemand is, die per ongeluk vast is blijven zitten, ja... Als u met uw auto in de modder blijft steken en ze halen u eruit, wat dan? Dan gaat u gewoon verder waar uw bestemming lag. En wanneer een geest zich daar speciaal op heeft gericht, ja, nou, dan voelt 'ie zich natuurlijk erg ontheemd. Probeert 'ie toch weer hier of daar een contact te krijgen en wanneer er dan

geestelijke begeleiding is, dan ontdekt 'ie dat 'ie het niet nodig heeft. Maar waar 'ie terecht komt, dat ligt aan z'n eigen bewustzijn. Okee?

❖ *Wat te denken van de ontdekking van professor Zwart van de Rijksuniversiteit dat er wel eens buitenaards leven op andere planeten kan zijn? Rome ziet het scheppingsverhaal in duigen vallen, dus zet je stekels uit (gelach).*

Nou ja, Rome is altijd wel een beetje stekelig geweest, maar dan komt er toch weer een dogma, waardoor staat dat God de mens heeft uitverkoren om verlost te worden omdat al die anderen het nog te wachten hebben. Dus daar moet u zich niet druk over maken.

Ja, waarom zou er geen buitenaards leven zijn. Denkt u eens even na. Hoeveel zonnestelsels zouden er zijn, hoeveel van die zonnestelsels hebben ten minste drie planeten. Dat is het minimum wat je nodig hebt dus om op één van die planeten levensvatbare omstandigheden te krijgen. Nou, als je dat gaat uitrekenen, dan is dat leven zo ontzettend uitgebreid.

Dan gaan we nog een stukje verder, kijken we in de ruimte. Wat zie je in de ruimte zitten? In de ruimte zitten bepaalde bouwstoffen die heel dicht komen bij de aminozuren en die onder bepaalde omstandigheden zelfs tot halve eiwitten kunnen uitgroeien en dus in feite kiemen zijn voor verdere ontstaande evolutie en leven. Dus met andere woorden, lieven mensen, jullie denken dat jullie uniek zijn en ga nou maar niet verder dan je eigen zonnestelsel, dan kan je blijven geloven. Nou.

❖ *In het leven wat hier dus ontstaan is, dat is uit een of ander blauwzuurgas; dat was eindelijk zo'n ontdekking dus.*

Nou, het is niet blauwzuurgas speciaal hoor. Het is namelijk zo: wanneer een planeet in wording is, dan zijn er ontzettend veel vulkanische uitscheidingen, dat weet u, hè. Nou, die vulkaan, die gooit natuurlijk niet alleen warmte en as de lucht in, maar ook een hele hoop van de stoffen die in die aarde zijn. Dat betekent dat in de omgeving van die vulkaan - en vooral wanneer er water is - dat daar hele sterke concentraties ontstaan van allerhand stoffen, zeg maar chemicaliën. Er komen nieuwe combinaties. En wanneer je dát nou bovendien nog samenvat met een periode van bijzonder hevige straling, nou, dan heb je kans daar zodanige ketens ontstaan, dat je kunt spreken van half leven.

Is half leven eenmaal aanwezig, dan zal het zich verdedigen tegen wisselende omstandigheden en dan kan het daardoor zich ontwikkelen tot ééncellige leven. Zo zit dat.

❖ *De waarheid over en de waarde van piramides?*

Nou, de piramides zijn herbouwsels, die teruggaan tot de legendarische periode, namelijk Atlantis. En dat hangt weer samen met het feit, dat men in die tijd op een bergtop de hoogste tempel had staan en daar communiceerde met de goden. En zo heeft men altijd gedacht dat een dergelijk bouwsel noodzakelijk was om met de goden in contact te komen. Denk maar eens aan de zygoraths van Babylon bijvoorbeeld of wat dat betreft aan de tempels van de Tolteken en Azteken en voor die tijd zelfs. Allemaal piramidebouw in feite, want dat was de meest eenvoudige manier van bouwen, alleen de trappen, die naar de top gingen, waren wel eens verschillend en bij de een zat Baäl bovenop, weet u wel, en bij ander zat er weer een ander. Maar dat was een kwestie van geloof.

Dus die piramidebouw hangt samen met het begrip goden. En de farao was de zoon, de lijfelijke zoon en gestalte op aarde van de zonnegod. Of je die nu Amon

noemt of Ra of wat anders, hij was in feite Osiris. En op het ogenblik dat hij dood was, dacht men dus, moet hij een plaats hebben, die waardig is en die de vorm bezit van de hemelheuvel. En zo is het eigenlijk begonnen.

Oorspronkelijk maakten ze die dingen gewoon van aarde, simpel werk. Koepelgrafbouwers deden het ook, alleen die maakten er weer geen rechte kanten aan. Nou ja, toen kwam dus, omdat Egypte dus in het begin allerhand inwijdingsleren heeft gehad, waarbij ook de mathematica een rol speelde, kwam men dus op het beeld van de kosmos als een piramide.

En die kosmische piramide is dan weer aanleiding geweest tot de bouw van bepaalde steenpiramiden, waarvan die in Gizeh wel de meest juiste voorbeelden zijn. Maar u kunt elders ook nog trappiramiden vinden, die dus niet helemaal mathematisch juist zijn, maar die dan toch ook diezelfde vorm hebben. Het hangt dus gewoon eigenlijk samen met de god.

En nu is er een eigenschap in een piramide, dat is inderdaad waar. Wanneer je vlakken op een bepaalde wijze in verhouding tot elkaar zet, dan hebben ze de neiging om brékingseffect te vertonen op een deel van de kosmische straling. Dat is trouwens te bewijzen hoor. Net zoals dus licht gebroken kan worden door glas, door water, zo heeft materiaal dat ook. En wanneer je nou op het púnt waar het grootste gedeelte van die afgebogen straling terecht komt, een ruimte maakt, ja, dan heb je daar een ruimte, waarin dus de verhoudingen van straling en daardoor ook het aardelektrisch potentiaal verschillen van de omgeving. En dat zijn dan bijvoorbeeld de koningskamer en de piramide van Gizeh, ofschoon deze niet volledig is, omdat er aan de top iets ontbreekt. En zo is dus eigenlijk die piramidewetenschap ontstaan.

En nu zegt men dus: je kunt de zaak ermee conserveren. Dat is maar ten déle waar, omdat de doorsnee piramide niet voldoende straling opneemt, zeker niet in de moderne atmosfeer en in deze omgeving, niet voldoende straling op kan nemen om die conserverende straling inderdaad te hebben. En het idee dat een scheermesje er scherper van wordt, nou ja, dat is alleen een kwestie van iets minder gevoelig zijn, wanneer je je scheert. En de verbetering van de smaak van wijnen is ongetwijfeld een illusie, anders zou er in Bordeaux een enorme piramide staan.

❖ *Of benzinetank.....*

Nou, aangezien je natuurlijk bang bent dat dat rotting eraf valt, zul je dichterbij de optimale snelheid zitten en dan klopt het.

❖ *Nee, je zet hem er alleen maar op als je auto stil staat.*

Ja. Nou, als je het er alleen maar op zet, als de auto stil staat, spaart 'ie in die tijd... (gelach), maar dus niet dat je zegt: die benzine gaat ineens beter verbranden of zo, dat is gewoon een sprookje.

❖ *Ik heb gelezen dat je er beter van slaapt, als je hem onder je bed zet.*

Ja, dat is een kwestie van mode. In mijn tijd was er nog zo'n rond ding met een oor (gelach). Je zal er geen gekheid mee maken. Piramides, die kunnen inderdaad wel iets doen. Maar over het algemeen moet je dan heel precies de brandpunten berekenen. En dan ligt er inderdaad buiten ook een brandpunt, dat is waar.

❖ *Het moet precies in je achterwerk?*

Nou, dat lijkt me niet goed voor de slaap, wel voor de stoelgang, maar goed. Iedereen bekijkt dat op zijn manier maar. Ik geloof niet dat onder de huidige omstandigheden bovendien in uw soort van woningen dergelijke piramides

werkelijk veel verschil uitmaken. En als het wél zo is, verontschuldig ik me, maar ik weet gewoon niet beter.

❖ *Wanneer een gebedsgenezer bidt op afstand voor zijn patiënten, is dat de hulp van gene zijde of is dat de eigen concentratie van de genezer?*

Ja, erg moeilijk om daar precies te zeggen wat het is. Kijk, een gebedsgenezer of een paranormaal genezer kán samenwerken met iemand uit de sferen. Wanneer dat het geval is, is dát degene, die de energieën richt en overbrengt. Dientengevolge zou je kunnen zeggen: dus ook uit de geest.

Maar wanneer je daar níet mee bezig bent en je concentreert je heel sterk op de persoon, dan verléng je in feite een deel van je eigen geestelijk bestaan in de richting van die persoon. En wanneer je dan bovendien gelooft dat de kracht gegeven wordt voor die genezing, breng je ze dus zèlf over, nadat je ze eerst in feite zelf hebt opgenomen. En dat doe je dus eigenlijk alleen. Het ligt er maar aan hoe je werkt.

❖ *Is het heelal oneindig; hoe zouden wij ons dat voor kunnen stellen?*

Ja, oneindig kun je je niet voorstellen, dat is punt een. Punt twee: het heelal is níet oneindig in dien zin dat er geen grens zou bestaan. Het is alleen oneindig in dien zin dat door de buiging van alle stralingen inclusief die van licht en uiteindelijk ook van ruimtelijke velden voor óns een grens is, die zondanig uitgebreid en bolvormig is dat het ons lijkt of er geen grens is. Pas wanneer je je bewust wordt van andere dimensies, ga je ontdekken dat die begrenzing wél bestaat. En ik heb me door iemand laten vertellen dat er 63 van dat soort besloten heelallen bestaan, die elk in zich dan nog weer een aantal melkwegen hebben, weet u wel, maar dat weet ik zelf niet, dus ik heb het me laten vertellen en als ik lieg, doe ik het in commissie.

❖ *Is het voor ieder medium mogelijk om mensen te bevrijden van een andere persoonlijkheid, dus een entiteit; zijn daar gevaren aan verbonden voor de genezing?*

Nou, dat ligt er maar aan. Kijk, een medium zou het waarschijnlijk kúnnen, wanneer een medium daar zelf stabiel genoeg voor is, erg belangrijk. De meeste mediums zijn krachtens hun gaven instabiele mensen, dat wil ik er nog bij zeggen.

In de tweede plaats moet zo iemand dan een hele goede geleider en afschermer hebben. En dit betekent dat niet alle mediums daarvoor evengoed geschikt zijn. Wanneer men het doet, is er één gevaar. Het medium moet namelijk heel vaak om die bevrijding te bewerkstelligen de entiteit in feite naar zichzelf lokken. Dan moet je in staat zijn om die entiteit ook weer úit te drijven of af te stoten, want anders dan krijg je datgene waar je een ander van bevrijd hebt. Voldoende?

❖ *Hoe kan men het uitleggen als men in de kamer een mannenportret ziet die niet spreekt?*

Ja, als je een mannenportret ziet dat niet spreekt, dan vind ik dat heel gewoon. Als je binnenkomt en er hangt een portret en dat zegt: hallo, ja (gelach). Maar u bedoelt waarschijnlijk waarom het niet stil is.

❖ *Dat is natuurlijk een projectie van de andere kant.*

❖ *Is het een projectie van de andere kant?*

Ook dat is nog een vraag. Want heel vaak is een portret niets anders dan een herinnering, die tijdelijk geactiveerd is en dan ontstaat precies hetzelfde als bij

een hersenoperatie, weet je wel. Als ze daar uitglijden eventjes, dan zie je ineens dubbel, dan zie je een stukje herinnering a.h.w. dubbel met het geheel. Als het nou toevallig een associatie is van die kamer, waarin je vroeger, hoe dan ook, zelfs onbewust, dat portret hebt gezien en dat wordt gestimuleerd op het ogenblik dat je in die kamer bent, zie je het portret, maar dan komt het gewoon uit jezelf.

Het kan natuurlijk uit de geest ook getoond worden, maar dan is het alleen maar een herinnering: denk eraan, die is er ook nog.

- ❖ *Maar daarna, enkele dagen daarna, toen zei men tegen mij of waar ook: brand. Maar ik denk: ja, dadelijk brandt mijn huis af, maar dat gebeurde niet, ja. Maar ik stap in mijn auto en mijn auto vliegt in brand. Maar waarom wordt er mij dan niet gezegd: als dat allemaal bij elkaar hoort, ja, er komt brand in je auto, waar komt dat vandaan, ik weet het niet.*

Kijk, we gaan nou wel heel erg persoonlijk worden en dan kom ik in moeilijkheden, maar ik zou u alleen dít willen zeggen: het is vaak héél erg moeilijk om iemand te bereiken met een volledige zin. Vooral mensen die niet bovenmatig gevoelig zijn, daar kun je misschien met veel geweld telepathisch één woord in pompen of twee woorden, maar dan is het ook afgelopen. Daar komt bovendien bij dat de zekerheid dat er brand zal komen, niet inhoudt dat men weet wáár die zal plaatsvinden, omdat het een geassocieerd verschijnsel is met uw persoonlijkheid en niet met de omgeving of voorwerp. Ook dát.

En als ze je daarvoor nou een portret hebben laten zien, nou ja, dan moet u het eens een keer natekenen. Misschien is het een portret van de brandweercommandant geweest, dan zou het zinvol zijn, of van iemand, die bij een familie behoort, dan zou het verklaren dat iemand contact met u zoekt. En als geen van tweeën juist blijkt te zijn, zou ik het vergeten. U komt er later wel achter, nietwaar. Als u aan onze kant komt, kunt u het informeren en dan zijn degenen er, die u het kunnen vertellen.

Onthoudt u nou maar één ding: al komen er 65.000 geesten, allemaal in de rij - het is net als bij een uitverkoop, om u raad te geven -, ú moet leven, het is úw aansprakelijkheid, ú moet zorgen dat u er goed afkomt en ú moet zorgen dat u een ander de das niet omdoet. En als u zich daaraan houdt, gaat het altijd goed. Wanneer u zit te wachten tot de geest u raad geeft, dan is het meestal te láát om zelf wat te doen. Zo. Hoort erbij hoor.

- ❖ *Is het waar dat ieder mens op aarde een geest om zich heen heeft, die hem of haar begeleidt?*

Ja, meestal wel, niet altijd. Dat is weer precies zo'n vraag: mag ik even informeren: pest u uw man nog steeds of doet u het niet meer?

- ❖ *En dan kijk je mijn hand.... (gelach)....*

Kijk, dat is nou net zo'n rotvraag, hè.

- ❖ *Dat vind ik gemeen.*

Ik zeg het toch niet aan u, ik heb het tegen niemand speciaal gevraagd. Als u regeert, dat moet u zelf weten. Maar wat ik ermee wil zeggen is dit: kijk, je kunt de vraag altijd zo stellen dat het eigenlijk ónmogelijk is om er een zuiver antwoord op te geven en dat vond ik hier wel het geval.

- ❖ *Is er in het hiernamaals nog verschil te merken van mannelijk of vrouwelijk?*

Die is al geweest.

❖ *Welk nut heeft het op aarde, behalve voor de voortplanting natuurlijk?*

Ja, ik zou zeggen dat het nut op aarde misschien zou zijn - feministen, even de oren dicht alstublieft - het nut misschien zou kunnen zijn, dat, omdat er mensen zijn, die proberen rationeel te denken, en er mensen zijn, die in feite in de eerste plaats emotioneel denken en dan rationaliseren, er een mogelijkheid ontstaat, wanneer beiden samenwerken om te komen tot snelle en goede beslissingen en resultaten. En ik denk dat daardoor voor de mens een veel groter terrein van bewustwording open ligt. Maar zolang de man denkt dat een vrouw minder is, of de vrouw dat denkt - die zal dat natuurlijk nooit zo hard zeggen of ze moet in een club zitten - maar dan moet je gewoon realiseren: op het ogenblik dat je de tegenstelling ziet, is er iets fout. Op het ogenblik dat je de ander ziet als complement, is het goed. En als iemand hier is, die zijn partner van de andere sexe inderdaad voelt en ziet als een complement tot zijn eigen persoonlijkheid, mijn compliment. Dus dát is eigenlijk hetgene, waar het om gaat. Dat is ook het nut.

En u moet niet vergeten dat als het alleen een mannenwereld zou zijn - en zelfs wanneer die mannen dan levendbarend zouden zijn of zoiets of weet ik wat anders - misschien splitsing, weet u wel, reuze leuk, dat ook Janus, o, hij krijgt een kind, ik zie het al uit zijn kop komen. Maar dan zou die wereld veel eenzijdiger zijn. En ik denk dus dat het voor deze wereld, behalve voor de voortplanting, héél erg belangrijk is dat mannen en vrouwen elkaar beschouwen als áánvulling. De vrouw moet niet proberen de plaats in te nemen van de man, maar zij moet proberen zó te functioneren dat ze het de man mogelijk maakt beter te functioneren en gelijktijdig zélf zodanig functioneert dat het fout functioneren van de man gecorrigeerd wordt, terwijl de man op zijn beurt de vaak te snelle intuïtieve reacties van de vrouw kan verdragen. En daarom zou ik bijvoorbeeld erg zijn voor een fifty-fifty parlement. Ofschoon, ja, je weet het niet, misschien, je hoort wat ze over het Gooi zeggen: misschien zeggen ze dan: de Haagse matras. Ja, Den Haag heeft nu een andere reputatie, maar daar praat ik maar niet over.

Dus om het héél simpel te zeggen: man en vrouw moeten samenwerken. Wanneer ze samenwerken, zeker wanneer het gaat om het nemen van beslissingen en niet alleen uitvoering, zullen ze tesamen béter presteren en door elkaar veel beter leren en beter bewustworden dan anders het geval is.

En dan wat de overkant betreft, is heb het al uitvoerig verteld. Dat is het enige wat ons VVV tegen heeft: we kunnen niet spreken over mooie blote meiden op een surfplank of jonge spierballen dragende helden onder een zonneparasol of zo. Dat is er gewoon niet.

Wat wij gewoon hebben, dat zijn bewustzijnsvormen, die zich een tijd lang in een vorm kunnen manifesteren, maar dat is dan toch niet zo'n ideaalvorm meestal, die eigenlijk meer zoeken naar de inhoud van de ander en naar een begrip samen mét de ander dan dat ze nou zoeken naar die tegenstellingen of het idee van een korte bevrediging. Want neemt u me niet kwalijk, het is misschien een hele rotte verklaring: maar zolang het bedrijven van de liefde voor een man of een vrouw in feite een ingewikkelde manier van zelfbevrediging is, heeft ze voor mij geen betekenis. Nou.

❖ *Hoe komt het dat u Nederlands spreekt. Doet u dit bewust zelf of dankzij het medium?*

Nou, ik gebruik de hersenen van een ander en daar zit die taal ingeprogrammeerd. Dus dat is het eenvoudigste. Je gebruikt gewoon de taalassociaties van het medium en je probeert daarmee een klein beetje je eigen persoonlijkheid uit te drukken en bovendien nog wat te zeggen. Simpele verklaring, maar zo is het.

❖ *Dus als het medium in Engeland zou zijn in trance, dan zou die geen engels kunnen spreken?*

O, waarschijnlijk wel. Wanneer namelijk het medium voldoende engelse klanken gehoord heeft, dan hoeft 'ie niet te weten wat ze betekent, maar dan kunnen wij die klanken wekken en dan spreken we in het engels, of Duits of Grieks. We hebben het zelfs een keer gehad dat we het zuiver telepathisch hebben gedaan. Toen was er iemand bij die met een Japans gedichtje aan kwam dragen in het Japans, en daar konden we dus heel eenvoudig de taalgegevens uit de persoon zelf ontleen. En dat was een klein steuntje. Toen hebben ze z'n uitspraak even voor hem gecorrigeerd en de vertaling gegeven en daardoor duidelijk gemaakt dat de vraag die hij stelde door hemzelf beantwoord had kunnen worden mede op grond van naslagwerken die die in zijn bezit had.

Dus dat is mogelijk, maar soms is het ook weer moeilijker. We hebben bijvoorbeeld iemand gehad die vragen stelde in Swahili. En nu was het voor ons wél mogelijk om de taal te verstaan, want die konden we aflezen van de hersenen. Maar er zaten zaten té veel klanken in die het medium niet beheerste en daarom hebben we dus antwoord gegeven in het Nederlands. Dat komt ook wel eens voor. Ik zeg niet dat het altijd kan, maar het gebeurt wel.

❖ *Bent u ook hetzelfde medium als voor de pauze of dezelfde entiteit?*
Hetzelfde medium wel, dezelfde entiteit niet, het spijt me.

❖ *Dus je bent een ander?*

Nou ja, wat geeft het wie er is, als het antwoord maar goed is.

Ja, dat vind ik altijd zo beroerd als de mensen zeggen: wat voor merk koffie drinkt u? Ik zeg: als die koffie goed smaakt, is het goeie koffie, en als 'ie niet goed smaakt, is ze niet goed. Ja, dan geeft het niet wat voor merk ze is. Want die koffie is de grondstof, de manier van zetten, de hele rest doet ook wat, dames. Nou, dus niet naar het merk kijken, niet kijken naar de persoonlijkheid, zoeken naar de boodschap en hetgeen voor je belangrijk is en hetgeen je kunt begrijpen. En de rest die gooi ik wel open, maar komt later wel.

❖ *Reïncarneren dieren bewust en zou het kunnen zijn dat een dier als méns terugkomt?*

Ja, dat komt vaak voor (gelach). Nee, dit is geen grapje. U denkt nou waarschijnlijk dat ik eventjes u bij de neus sta te nemen of zo.

❖ *Dat dacht ik al, ja.*

Nee, eerlijk gezegd niet, moet je eens luisteren. Wanneer je uitrekent hoeveel mensen er nu leven op de wereld en hoeveel er honderd jaar geleden leefden, dan moet u toch tot de conclusie komen dat er of ergens een nest nieuwe zielen moet zitten of dat, als reïncarnatie waar is, dat ze ergens anders vandaan moeten komen.

En een dier kan uiteindelijk op een gegeven ogenblik een zodanig gevoel van verantwoordelijkheid, van aansprakelijkheid vinden en misschien ook een bepaalde kennis zich eigen maken dat het daardoor eigenlijk niet meer in de dierlijke vorm kan incarneren. Dus, en trouwens, uw spraakgebruik wijst erop

dat het zo is, dat u het onbewust heeft: wat een slang, wat een ezel, moet je die uil zien. Ja, een kat, en hadden ze er een speciaal voor de dames, ik denk: laat ik het niet doen, ik heb al zoveel gezegd, ofschoon de heren ook vaak een kater hebben, maar dat is weer iets anders (gelach).

❖(onverstaanbaar)..

Nou, dat weet ik niet, want, kijk, die man raakt die kater weer kwijt (x maar wij ook), maar u moet die kattigheid overwinnen. En dat is niet een kwestie van even nagels intrekken of snorren.

❖ *Als dieren reïncarneren, komen dan steeds minder mensen, want dat zit er af en toe in opgesloten?*

Ja, dat zit er niet in opgesloten, ofschoon de eerste grote golf voorbij is hoor. Het gaat nou weer langzaam zakken. Dat wel. Maar u moet het eenvoudig zo zien: een geest, die als mens afgestudeerd is, die gaat over naar de volgende klas. Die gaat leven in een andere wereld. En dat betekent dat er dan weer een plaatsje bij is, dus het is eigenlijk een doorschuifstelsel. De wereld is niet het doel, de wereld is gewoon een van de vele fasen, die je doormaakt voordat je werkelijk jezelf bent.

❖ *En dan kan het toch ook zijn dat alle geesten die nu op aarde geweest zijn, dat die er altijd geweest zijn en niet in de vorm van een dier?*

Als geest, ja, maar die hebben dan ook geen vorm. Maar het is heel waarschijnlijk dat de mensen, die hier op aarde leven dus, op enigerlei wijze, voordat ze op aarde incarneerden, al verbonden zijn geweest met leven op die wereld en mogelijkwijze dus hoger leven daarin bezielde hebben. Dat is mogelijkwijze. Maar er zijn ook andere visies mogelijk.

Maar die band is er meestal wel. En trouwens, dat moet ook wel. Denk eens even na. Jullie met een gezond verstand, denk even na. Wanneer u geen enkele band had met de aarde, u had zo ongeveer, nou, zo'n een klein triljoen planeten om op te kiezen waar ook nog leven is en nu kijkt u of het hier op het ogenblik toegaat.

Gaat u dan hier heten? Gaat u naar binnen als er net geknukt wordt?

❖ *Nee.*

En als u dát in de gaten houdt, dan is weer duidelijk: er moet van te voren wel iets anders zijn. Je moet een beetje in dat milieu ingroeien voordat je ook als mens met betekenis kunt leven.

❖ *Gaat er wel eens wat mis bij reïncarnatie, dus dat per ongeluk een gereïncarneerde geest bemerkt niet in het bedoelde lichaam geboren te gaan worden?*

Nou, dat gebeurt nogal eens vaak, in zoverre dat ze denken weten wat voor een lichaam het gaat worden en dat ze het mis worden. Dus er wordt heel wat verkeerd gemikt in de geest.

Het ligt eigenlijk zo: wanneer je incarneert, ga je af op uitstralingen. En die uitstralingen, die kunnen inderdaad iets zeggen omtrent erfelijke kwaliteiten, maar dan moet je werkelijk héél goed kijken. De meesten denken: God, ik zit hier in de geest en ik weet niet meer waarheen, laat ik maar incarneren, want dat is een soort spleen eigenlijk waardoor je incarneert, nou ja, die zeggen: God, dat ziet dat er leuk uit. En die vergeten één ding: op het ogenblik dat dat lichaam gemaakt was, waren die man en die vrouw op hun best. Ze hadden net een partijtje achter de rug gehad, en ze waren nog net jong genoeg en rijk genoeg om de zorgen niet te kennen die een jaar later - wat zeg ik - negen maanden later wél aanwezig waren. Maar wanneer een bewuste geest zou ontdekken: dit lichaam

beantwoordt niet aan mijn verwachtingen, dan trekt hij zich terug. En dan ontstaat dus een spontaan abortus of wanneer het te laat gebeurt, doodgeboorte. Nou, weet u wel.

❖ *Kan iemand van te voren weten dat hij of zij niet levend geboren zal worden, denk bijvoorbeeld aan abortus?*

Nou, als het dus een abortus is, die door de mensen op aarde bepaald wordt, dan zit het er niet in. Kijk, die weg kan groeien en tot een bepaalde omvang zich ontwikkelen zonder bezieling, onthoudt u dat. Maar wanneer iemand dat lichaam heeft gekozen, dan doet 'ie het zeker niet, omdat 'ie tóch weet dat het niet doorgaat. Dus in dergelijke gevallen sta je voor het feit dat je een huis in aanbouw alvast hebt gekocht of beheerd en dat de aannemer ineens failliet gaat. Dan sta je met niks en dan ga je dus heel rustig zoeken naar de volgende. Zo ligt dat.

❖ *Kan een mens in waaktoestand, maar in trance een gevecht zowel geestelijk als lichamelijk voeren? Is het het manifesteren van een kracht of een kracht van andere zijde, dus van een andere entiteit. Ik voelde namelijk zuiver een plof naast mij op de dekens. Dit was geen verbeelding. Heb dit zuiver twee maal ervaren, zelfs de geest overwonnen. Maakte tijdens deze soort van trancetoestand vreemde geluiden. Hoe kan dat?*

Ja. Nou vraagt u me iets wat ik ook niet weet. In de eerste plaats is het een sterk persoonlijk iets, dat zult u begrijpen. En u kunt dus niet gelijktijdig wáákbewustzijn volledig en deze verschijnselen plus die strijd toch ónbewust voeren. Dan moet er dus een bewuste strijd zijn, dan moet u ook uw tegenstander erkend hebben. Is dit niet het geval, dan moet u het maar vannacht meeschuiven op de kreeft of zo.

En in de tweede plaats moet ik zeggen: wanneer u belaagd wordt door boze entiteiten zegt men dan meestal, voor u negatieve entiteiten, en u probeert u te verweren, dan is er meestal wel een positieve geest in de buurt die probeert te helpen. U zult dus gemeenlijk wel kracht of hulp van anderen verkrijgen, maar - en dat is een voorbehoud - alleen wanneer u zichzelf eerst verweert. De eerste klap moet u zelf doen. Voldoende?

❖ *In de Bres staat een artikel waarin de nodige bedenkingen worden geuit tegen de ODV wat betreft hun interpretatie van het Wessakfeest. En dan citeer ik even: ik verklaar dat ik verontrust ben door publicaties van de Arcanaschool en de ODV over het Wessakfeest, zoals die gelezen waren in Bres nummer 88. Het Wessakfeest is - zo vernemen wij daar - een Oosters feest ter gedenking en verering van de Boeddha, gevierd op de dag van de volle maan in de maand mei en tot nu toe niet zeer bekend in de westerse wereld.*

Moet het hele artikel? Ik weet het wel.

❖ *Nou, dan hoef ik niet verder te gaan.*

Nou, wat wilde u daar nou over weten?

❖ *Wat uw commentaar daar op is.*

Nou, mijn commentaar is doodgewoon: toen Pasteur sprak over de noodzaak van steriele behandeling van kraamvrouwen de heer Liste, een zeer beroemd arts in Engeland, zei:evenwichtigheid te kunnen vinden om binnen de elementen verder te bestaan. (einde band).

Auteursrecht / Copyright

© Orde der Verdraagzamen. Alle rechten voorbehouden. De Vereniging "Orde der Verdraagzamen" verleent u hierbij toestemming teksten en documenten die door de Vereniging "Orde der Verdraagzamen" op het World Wide Web gepubliceerd zijn voor niet-commercieel gebruik te kopiëren, mits elke kopie die u van deze teksten en documenten maakt van het volgende copyright-kenmerk wordt voorzien: © Vereniging "Orde der Verdraagzamen". Niets in de door de Vereniging "Orde der Verdraagzamen" gepubliceerde teksten en documenten mag worden uitgelegd als verlening van enig recht aan u of anderen, met uitzondering van de hierbij gegeven toestemming tot kopiëren voor niet-commercieel gebruik.